

Onades de calor en la Comunitat Valenciana

Es defineix com a onada de calor al període temporal, d'almenys 3 dies consecutius, en el qual la temperatura registrada supera uns llindars preestablits, afectant a més una extensió espacial considerable. En la Comunitat Valenciana (CV) es registren onades de calor pràcticament tots els anys durant el període estival, o fins i tot més recentment des de la primavera fins a l'inici de la tardor.

May-Sep 1951-2022 mean of the yearly number of HW

Source: ROCIO IBEB

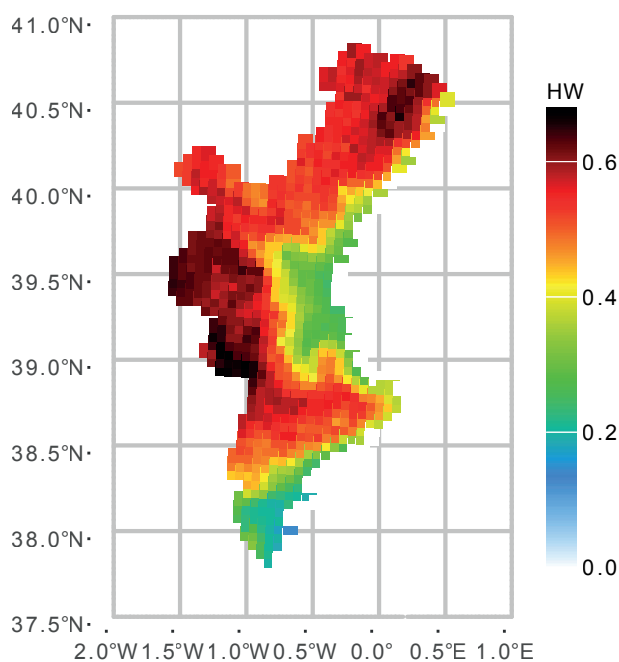

Fig. 1: Mitjana de dies d'onada de calor per any (maig-setembre, 1951-2022).

La figura 1 mostra la distribució espacial de la mitjana anual de dies d'onada de calor en la CV, on es pot observar que el major nombre es registra en zones de l'interior, especialment en la zona central, així com en el prelitoral del nord de Castelló. Les zones costaneres registren un menor nombre de dies d'onada de calor degut a este efecte regulador de les brises marines que disminueixen la temperatura màxima diària.

Canvis ocorreguts

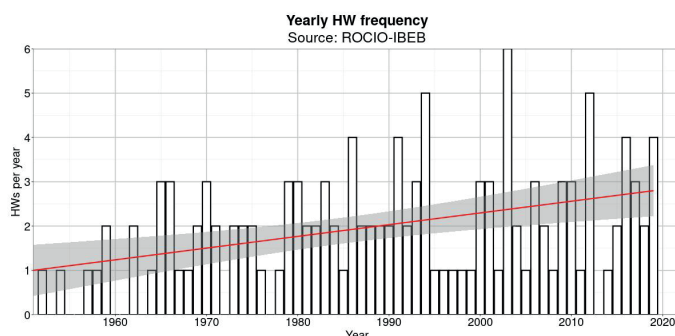

Fig. 2: Evolució de la mitjana anual de dies amb onada de calor (període 1951-2022)

En la figura 2 s'observa una clara tendència cap a l'augment del nombre d'onades de calor des de mitjan segle XX fins a l'actualitat a un ritme de 0,2 onades de calor per dècada. En l'actualitat, la duració del període en el qual s'observen onades de calor augmenta a un ritme d'uns 4 dies per dècada.

Impactes associats i esdeveniments extrems

Les onades de calor provoquen múltiples impactes en la societat i el medi ambient. Els més destacats són:

Impactes en turisme

La pèrdua de confort climàtic associada a la major freqüència i intensitat de les onades de calor en la costa mediterrània d'Espanya pot reduir l'afluència de turistes, o el canvi en les èpoques de major afluència.

Impactes en economia

L'onada de calor del 2003 va deixar un impacte d'al voltant del 1.5% del PIB a la Comunitat Valenciana. A Espanya les pèrdues associades a temperatures altes excessives s'incrementaran des del rang d'al voltant del 2% del PIB en el 2020 fins al 3% en 2060, depenent de l'escenari climàtic.

Impactes en mortalitat

La mortalitat associada a la calor, incloent-hi els episodis de calor extrema, és desigual a la Comunitat Valenciana, sent menor en les àrees pròximes a València i Alacant que en les zones de l'interior. A la Comunitat Valenciana, la fracció de mortalitat de l'estiu associada a la calor moderada és major que a l'associada a la calor extrema.

A la ciutat de València, el risc de mortalitat associat a les onades de calor augmenta un 8% durant onades de calor. A València, les onades de calor que més augmenten la mortalitat són les que tenen una temperatura mínima alta i les que tenen un increment de la intensitat sobtat.

Canvis futurs

En general, els escenaris previstos de canvi climàtic mostren un clar augment de la freqüència i intensitat dels episodis d'onada de calor, amb esdeveniments que afectaran àrees més extenses durant períodes més llargs en la Comunitat Valenciana. La figura 3 mostra la clara tendència ascendent del nombre de dies anual en el qual es registraran temperatures que es registren durant un episodi d'onada de calor.

Conèixer els canvis observats i previstos de les onades de calor, com la seua intensitat i duració, facilita l'adopció de mesures encaminades a reduir els seus impactes, especialment en l'àmbit de la salut.

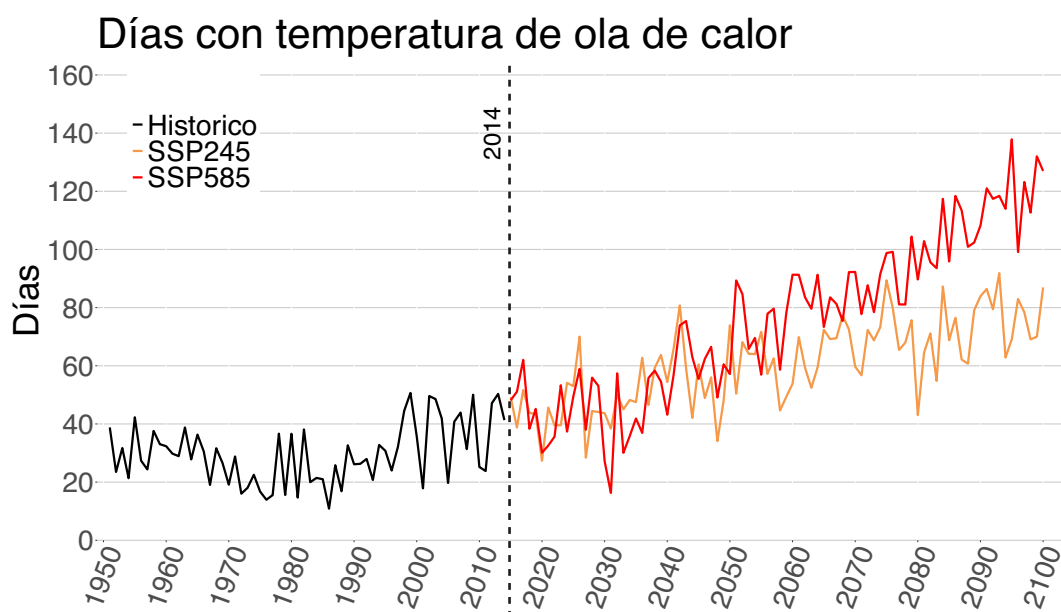

Fig. 3: Evolució prevista del nombre de dies amb temperatura superior al percentil 90 (llindar d'onada de calor)

Dades de la base de dades ROCIO_IBEB en una reixeta d'alta resolució de 5 Km, elaborats per l'Agència Estatal de Meteorologia

Dades d'escenaris climàtics a alta resolució generats per l'Àrea de Meteorologia i Climatologia del CEAM mitjançant regionalització estadística amb dades del model climàtic global ACCES-CM2 i dades observacionals de ROCIO_IBEB (AEMET).